

Iskolakultúra

Repertórium

XXIX. évfolyam, 2019

Főszerkesztő: Géczy János

Rovatvezetők:

Dancs Katinka (titkár)
egyetemi tanársegéd
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Tanszék

Fejes József Balázs
egyetemi adjunktus
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Tanszék

Gál Zita
egyetemi adjunktus
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Szociál-és Fejlődésszociológiai Tanszék

Kasik László
egyetemi docens
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Tanszék

Molnár Dávid
egyetemi tanársegéd
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Magyar Irodalmi Tanszék

Nagy Gyula
általános és tartalomszolgáltatásért felelős
főigazgató-helyettes
Szegedi Tudományegyetem, Klebelsberg
Könyvtár

Sándor Klára
általános dékánhelyettes
Szegedi Tudományegyetem, BTK

Somogyvári Lajos
egyetemi adjunktus
Pannon Egyetem, MFTK,
Tanárképző Központ

Zs. Sejtes Györgyi
kutatónár, egyetemi tanársegéd
Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola,
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Magyar Nyelvészeti Tanszék

Vágó Irén
e-mail: viren@freemail.hu

Trencsényi László
e-mail: trencsenyi.laszlo@ppk.elte.hu

Kojanitz László
e-mail: kojanitz.laszlo@ofi.hu

Csikos Csaba
e-mail: csikoscs@edpsy.u-szeged.hu

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar Dékáni Hivatal,
6722 Szeged Egyetem u 2.
Tel.: 06 30 3523226
e-mail: janos.gecz@gmail.com

az iskolakultúra 2019/12 melléklete

iskolakultúra könyvek

1. Kamarás István:
Krisnások Magyarországon (1998)
2. Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa:
A szöveg megközelítései (1998)
3. Andor Mihály – Liskó Ilona:
Iskolaválasztás és mobilitás (2000)
4. Csányi Erzsébet:
Világirodalmi kontúr (2000)
5. Fóris Ágota (szerk.):
Olasz nyelvi tanulmányok (2000)
6. Takács Viola:
A Galois-gráfok pedagógiai alkalmazása (2000)
7. Szépe György:
Nyelvpolitika: múlt és jövő (2001)
8. Andor Mihály (szerk.):
Romák és oktatás (2001)
9. Baska Gabriella – Nagy Mária – Szabolcs Éva:
Magyar tanító, 1901 (2001)
10. Tüske László (szerk.):
Muszlim művelődéstörténeti előadások (2001)
11. Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa:
A multimediális szövegek megközelítései (2002)
12. Kárpáti Eszter – Szűcs Tibor (szerk.):
Nyelv-pedagógia (2002)
13. Reisz Terézia – Andor Mihály (szerk.):
A cigányság társadalomismerete (2002)
14. Fóris Ágota:
Szótár és oktatás (2002)
15. H. Nagy Péter (2002, szerk.):
Ady-értelmezések
16. Kéri Katalin (2002):
Nevelésügy a középkori iszlámban
17. Géczy János (2003):
Rózsahagyományok
18. Kocsis Mihály (2003):
A tanárképzés megítélése
19. Gelencsér Gábor (2003):
Filmolvasókönyv
20. Takács Viola (2003):
Baranya megyei tanulók tudásstruktúrája
21. Lajtai L. László (2004):
Nemzetkép és iskola, 1777–1888
22. Franyó István (2004):
Biológiai műveltségünk
23. Golnhofer Erzsébet (2004):
Pedagógiai nézetek Magyarországon, 1945–1948
24. Bárdos Jenő (2004):
Nyelvpedagógiai tanulmányok
25. Kamarás István (2005):
Olvasásügy
26. Géczy János (2005):
Pedagógiai tudásadás
27. Révay Valéria (2005, szerk.):
Nyelvészeti tanulmányok
28. Pukánszky Béla (2005, 2006):
Gyermekszemlélet a 19. században
29. Szépe György – Medve Anna (2005, 2006, szerk.):
Anyanyelvi nevelési tanulmányok I.
30. B. Nagy Ágnes – Medve Anna – Szépe György (2006, szerk.):
Anyanyelvi nevelési tanulmányok II.
31. Géczy János (2006):
Az iskola kultúrája: nevelés és tudomány
32. Kelemen Elemér (2007):
A tanító a történelem sodrában. Tanulmányok a magyar tanítóság 19–20. századi történetéből
33. Medve Anna – Szépe György (2008, szerk.):
Anyanyelvi nevelési tanulmányok III.
34. Boros János (2009):
Filozófia!
35. Hoffmann Zsuzsanna (2009):
Antik nevelés
36. Orbán Jolán (2010):
Jacques Derrida szakmai hitvallása
37. Boros János (2010):
A tudomány, a tudás és az egyetem
38. Géczy János (2010):
Sajtó, kép, neveléstörténet
39. Révay Valéria (2010):
A nyelvhasználat szintjei a XVII–XIX. században Északkelet-Magyarországon
40. Medve Anna – Farkas Judit – Szabó Veronika (2010):
4×12 mondat
41. Koltai Zsuzsa (2011):
A múzeumi kultúrák közvetítés változó világa
42. Boros János (2011):
Demokrácia és szabadság
43. Érfalvy Livia (2012):
Kosztolányi írásművészet
44. Nagy Péter Tibor (2012):
Oktatás, -történet, -szociológia
45. Horváth József (2012):
Íráspedagógiai tanulmányok
46. Boros János (2013):
Időszerű etika
47. Boros János (2014):
Szenvedély és szükségyszerűség
48. Mészáros György (2014):
Szubkultúrák és iskolai nevelés
49. Bence Erika (2015):
Virtuális irodalomtörténet
50. Mekis D. János (2015):
Auctor ante portas
51. Boros János (2016):
Etika és politika
52. Racsco Réka (2017):
Digitális átállás az oktatásban

Tanulmány

- B. Németh Mária – Korom Erzsébet – Hódi Ágnes – Nagy Lászlóné – Tóth Edit: Máté-effektus vizsgálata: a természetismereti tudás és a szövegértés kapcsolata az általános iskolában 1. 68–78.
- Buda Mariann – Pásku Judit – Polonyi Tünde – Abari Kálmán: Tények és tévhitek a hátrányos helyzetről egy új kutatás tükrében 8. 68–93.
- Czető Krisztina: Az iskolához való viszony fogalmi értelmezéseinek összehasonlító vizsgálata 10. 17–34.
- D. Molnár Éva – Gál Zita: Egyetemi tanulmányaikat megkezdő hallgatók tanulási mintázata és tanulói profilja 1. 29–41.
- Darvai Tibor: A szocialista neveléslektan megteremtése Magyarországon az 1960-as években 8. 47–67.
- Hegedűs Szilvia: A proszociális viselkedés egyes altípusainak megjelenése kiscsoportos óvodás gyermekek viselkedésében 2–3. 39–56.
- Hegedűs Szilvia: A szociális és az érzelmi kompetencia összetevőinek fejlesztésére irányuló néhány program a nemzetközi és hazai gyakorlatban 9. 21–37.
- Hódi Ágnes – Tóth Edit: Elsőéves egyetemi hallgatók szövegértés-fejlettsége és olvasási attitűdjei 1. 55–67.
- Husza Noémi – Kinyó László: A tanító és a tanuló közötti kapcsolat vizsgálatának lehetőségei kisiskolás korban 12. 3–13.
- Jagodics Balázs – Szabó Éva: Tipikus viselkedésformák és megítélésük feltárása középiskolás osztályközösségekben 8. 3–16.
- Józsa Gabriella: Lemorzsolódási rizikófaktorok a felvételi adatbázis alapján 2–3. 3–21.
- Kálmán Anikó: A regionális ökoszisztéma és az egyetemek szerepe az innovációs folyamatban 9. 51–68.
- Kojanitz László: A történelmi tudat fejlesztésének jelentősége és problémái. : Harcba szállunk-e az „intellektuális alvilággal”? 11. 54–77.
- Molnár Gyöngyvér: Nőtt az egyetemi tanulmányaikat kezdő diákok tanulási potenciálja és problémamegoldó képessége: években mérhető különbségek a diákok között 1. 3–16.
- Nagy Péter Tibor: Vallásváltoztatás és szociológia 2–3. 57–67.
- Parapatics Andrea: Változó attitűdök a szleng használatában 10. 66–84.
- Pásztor Attila: Induktív és kombinatív gondolkodás fejlettségének online vizsgálata egyetemi tanulmányaikat kezdő hallgatók körében 1. 42–54.
- Pásztor-Kovács Anita: A kollaboráció hatékonyságának feltételei és mérési lehetőségei 9. 3–20.
- Péntek-Dózsa Melinda – Séllei Beatrix: A kézírás és a gépirás összehasonlító vizsgálata a mozgásjavító általános iskolában 6. 62–87.
- Pikó Bettina – Kiss Hedvig: Dohányzás és okostelefon-függőség fiatalok körében: a motivációk differenciáló szerepe klaszterelemzésben 8. 36–46.
- Pintér Henriett – Molnár Pál: Írást segítő és gátló tényezők egyetemi hallgatók körében 10. 35–65.
- Pléh Csaba: Az ezredforduló pszichológiája 9. 69–100.
- Pléh Csaba: Az ezredforduló pszichológiája II. 10. 3–16.
- Polonyi István: Anomáliák a felsőoktatás-finanszírozásban 6. 88–95.
- Rábai Dávid: Labdarúgó akadémisták rekrutációjának és elégedettségének vizsgálata a fővárosi és a vidéki akadémiák tükrében 10. 85–97.
- Sitku Krisztina: Vidéki egyetemek harmadik missziós tevékenysége: a társadalmi tudásmegosztás hatásai. : A magyar szakirodalom áttekintése 8. 17–35.
- Szabó Lilla – Rausch Attila – Zsolnai Anikó: A pedagógus-diák közötti kötődés jellemzése egy hazai vizsgálat tükrében 2–3. 22–38.
- Tóth Alisa – Kárpáti Andrea – Molnár Gyöngyvér: A színpercepció és színértelmezés mérése 7-9 éves diákok körében 1. 17–28.
- Virág Krisztina – Dudok Réka – Szabó Éva: Tanulási korlattal küzdő tanulók egyes pszichológiai erőforrásainak vizsgálata. Az élnhatóság, a felelősség és proaktív attitűd jellemzői 9. 38–50.

Tematikus blokk

- Arató László: Sztoikus-e az *Iskola* végső üzenete? : A Jakus-Hévízi-hipotézis újragondolása 12. 73–80.
- Ercse Kriszta: Az egyházi fenntartású iskolák és a szelekció, szegregáció kapcsolata 7. 50–72.
- Ercse Kriszta – Radó Péter: A magyar közoktatásban zajló privatizáció és annak hatásai 7. 8–49.
- Erőss Gábor: „Hallottuk, hogy Robi bá’ kint volt a telepen.” Szegregálva befogadni 7. 93–111.
- Fejes József Balázs – Szücs Norbert: Egyházi iskolák és oktatási szegregáció – előszó 7. 3–7.
- Hernádi Mária: A jelenlét tapasztalata az *Iskolában* 12. 16–22.
- Horváth Csaba: „...inkább csutka volt, mint cigaretta, de takarékosan végigszívtuk”. : Milyen életre nevel az *Iskola a határon?* 12. 65–72.
- Jámbori Szilvia – Fejes József Balázs – Gál Zita – Kasik László – Szabó Hangya Lilla – Nagy Krisztina: Célok, tervek és tanulási stratégiák serdülők és fiatal felnőttek körében 6. 18–35.
- Kasik László – Gál Zita – Jámbori Szilvia – Fejes József Balázs – Nagy Krisztina – Szabó Hangya Lilla: Középiskolások és egyetemisták szociálisprobléma-megoldásának különbségei 6. 49–61.
- Mosza Diána: Test és hatalom viszonya az *Iskola a határonban* 12. 33–42.
- Nagy Krisztina – Gál Zita – Jámbori Szilvia – Kasik László – Fejes József Balázs: A tanulói jóllét és az önértékelés jellemzőinek feltárása középiskolások és egyetemisták körében 6. 3–17.
- Neumann Eszter – Berényi Eszter: Roma tanulók a református általános iskolák rendszerében 7. 73–92.
- Osztrólczy Sarolta: A mindenség ernyőjére kivetítve (Előszó) 12. 14–15.
- Osztrólczy Sarolta: „...nyakszirtjét és hallgatását megjegyezte...” : Arc, nyak és tarkó Ottlik Géza elbeszélő prózájában 12. 23–32.
- Szabó Hangya Lilla – Jámbori Szilvia – Gál Zita – Kasik László – Fejes József Balázs: Serdülők és fiatal felnőttek identitás az önértékelés és a társas támogatás függvényében 6. 36–48.
- Szávai János: *Az Iskola a határon* történetiszemlélete 12. 43–48.
- Tátrai Szilárd: Gereben Énok tündöklése és bukása – a történet társas világának konstruálása az *Iskola a határonban* 12. 49–64.

Tematikus blokk

Transzkulturalizmus és bilingvizmus

- Bányai Éva: Transzkulturális utazás Papp Sándor Zsigmond *Gyűlölet* című regényében 11. 28–34.
- Dmitrij A. Jefremov: A lexikai-szemantikai transzformációkról a magyar nyelvről udmurt nyelvre történő fordításban 11. 46–53.
- Marcin Grad: Három magyar a Balti-tengernél. : A Balti-tenger és Gdańsk Somlyó György, Pethő Tibor és Ruffy Péter szemével 11. 5–27.
- Hrbáček Magdaléna: Andrea Coddington *A zsidó nő* című regényének jellemző jegyei a bináris oppozíció szemszögéből 11. 35–45.
- Németh Zoltán: Előszó 11. 3–4.

Konferencia

- Bereczki Enikő Orsolya: A kreativitás fejlesztése digitális eszközökkel támogatott tanulási környezetben: Mit üzennek a kutatások az osztályterem számára és mikor hallgatnak? 4–5. 50–70.
- Gonda Zsuzsa – Molnár Gábor Tamás: Irodalomértés és kreatív szövegfeldolgozás a digitális magyarórán 4–5. 33–49.
- Kárpáti Andrea – Nagy Angelika: Digitális kreativitás – a vizuális és informatikai kultúra szinergiája 4–5. 86–98.
- Lanszki Anita: Tanulói kreativitás fejlesztése digitális történetmesélés segítségével 4–5. 71–85.
- Lénárd András: A digitális környezet következményei és lehetőségei kisgyermekkorban 4–5. 99–114.
- Molnár Gyöngyvér – Csapó Benő: A diagnosztikus mérési rendszer technológiai keretei: az eDia online platform 4–5. 16–32.
- Pléh Csaba: A feladatmegosztás a diszruptív technológiák világában 4–5. 3–15.

Szemle

- Arató Nikolett – Zsidó András Norbert – Lénárd Kata – Lábadi Beatrix: Az Internetes Zaklatás Áldozata és Elkövetője Kérdőív (CVBS-HU) és az Európai Cyberbullying Intervenció Projekt Kérdőív (ECIPQ) magyar adaptációja 12. 81–110.
- Csapody Miklós: A Magyar PEN Club a rendszerváltozás után 1. 87–102.
- Csábi Eszter – Zámbo Ágnes: Az alvás szerepe a tanulási és explicit emlékezeti folyamatokban az érzelmi telítettség függvényében 6. 115–127.
- Dudik Benedek – Keszei Barbara: Értékek a Rick és Morty című animációs sorozatban 2–3. 68–89.
- Jakab György: Oktatáspolitikusok a „reformhullámvasúton” 6. 96–114.
- Jakab György: Pedagógiai „változásipar” 9. 101–130.
- Karikó Sándor: Mit kaphatunk a filozófiától és a pedagógiától? 10. 98–109.
- Kárpáti László: Egy nyelvkönyv a sikeresebb idegennyelv-használatért 2–3. 90–102.
- Király Tímea: Szövegértelmezések 11. 95–98.
- Rákó Erzsébet: A gyermekotthonok feladata a roma gyerekek nevelésében 6. 128–140.
- Trencsényi László: Gyerekkirályfiak, beszélő állatok, csodálatos doktorok – életreform és gyermekirodalom 10. 110–114
- Tölgyessy Zsuzsanna: Az élőszavas mesemondásra épülő interaktív népmese-feldolgozás 1. 79–86.
- Turós Máttyás: A Waldorf-pedagógia ismeretelméleti háttere és a Waldorf-iskolák szemlélete az infokommunikációs technológiával összefüggésbe 10. 115–125.
- Varga Szilvia – Pásztor Attila – Steklács János: A szövegértés és a morfológiai tudatosság számítógépalapú fejlesztése alsó tagozaton 8. 94–106.
- Végh Veronika – Pusztafalvi Henriette: Középiskolás diákok nézetei a biológiaórákon alkalmazott interaktív tábla használatáról 11. 78–94.

Kritika

- Bacska Katinka: Ahol jó tanárnak és diáknak lenni 8. 120–123.
- Baska Gabriella: Iskola határhelyzetben 1. 107–109.
- Beke Ottó: Az életre kelt módszertan, avagy a performativitás pedagógiája 8. 107–111.
- Bence Erika: A posztmigráns irodalomról 7. 115–118.
- Bence Erika: Szövegekben csemegézve 11. 111–113.
- Czini Zoltán: Arany János, Oswald Spengler és a CIA Újvidéken 12. 111–113.
- Csók Cintia: „Rögös út vezet a csillagokig”, avagy reziliensigérek a felsőoktatás útvesztőiben 4–5. 115–117.
- Fehérvári Anikó: Vonzások világa 2–3. 108–109.
- Forray R. Katalin: Új kötetek a magyar ifjúság kutatásáról 1. 103–106.
- Gortva Tamás: A hürelmélettől az irodalmi gyakorlatig 11. 114–116.
- Gulyás Erzsébet: A könyv, amelynek segítségével megérthetjük az afantázias gondolkodást 6. 141–143.
- Gurka Éva – Németh Adrienn – Dancs Katinka: Beszámoló a XVII. Pedagógiai Értékelési Konferenciáról 11. 99–106.
- Györgyi Zoltán: Innováció a gazdaságban és az oktatási innováció : Az *Educatio* folyóirat 2018-as nyári számáról 1. 110–113.
- Hegedűs Szilvia: Osztályfőnöki óra: lehet másképp! 11. 107–110
- Iványi-Szabó Rita: Olvasói kedv és kánonok a digitális korban 11. 117–125.
- Koi Ágnes: Az oktatás korproblémái 7. 112–114.
- Schiller Mariann: Újgenerációs 8. 112–119.
- Somogyvári Lajos: A hazai felsőoktatásba való bejutás az ötvenes évek első felében 2–3. 103–104.
- Trendl Fanni: Egyre közelebb a felsőoktatási lemorzsolódás kérdésköréhez 2–3. 105–107.